

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

Operator węzłów cieplnych

e-book

**Szkolenie wstępne
Instruktaż stanowiskowy**

**OPERATOR WĘZŁÓW
CIEPLNYCH**

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne.....	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego.....	8
Szczegółowy program szkolenia.....	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy operator węzłów cieplnych	
Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika.....	14
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami. Sprzęt ochrony osobistej.....	18
Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku operator węzłów cieplnych.....	20
Przepisy prawne.....	26
Polskie Normy.....	27

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu. Zgodnie z nowymi zasadami szkoleń na instruktaż stanowiskowy pracowników administracyjno-biurowych narażonych na działania czynników uciążliwych należy przeznaczyć minimum 2 godziny (w programie prezentowanym w opracowaniu nie wyodrębniamy tej zmiany, ponieważ w niniejszym zbiorze nie występują stanowiska administracyjno-biurowe).

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opracować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska pracy **operator węzłów cieplnych**. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

ZAGROŻENIA NA STANOWISKU PRACY I SPOSOBY OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI. SPRZĘT OCHRONY OSOBISTEJ

Do zagrożeń na stanowisku pracy operatora węzłów cieplowniczych należą:

Czynniki niebezpieczne:

- zagrożenia elementami ruchomymi i luźnymi:
 - ruchome elementy maszyn,
- zagrożenia elementami ostrymi i wystającymi:
 - ostre, wystające części maszyn i urządzeń,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi:
 - zastawione drogi komunikacyjne, transportowe,
- zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym:
 - nieodpowiednia instalacja elektryczna,
 - stosowanie uszkodzonego osprzętu elektrycznego (wyłączniki, gniazda, przedłużacze itp.),
- zagrożenie poparzeniem:
 - gorące powierzchnie urządzeń,
 - poparzenie gorącą wodą lub parą wodną,
 - wzrost ciśnienia w instalacjach powyżej dopuszczalnego,
- zagrożenie pożarem i/lub wybuchem:
 - wzrost ciśnienia w instalacjach powyżej dopuszczalnego,
 - nieprawidłowa instalacja grzewcza.

Czynniki szkodliwe dla zdrowia i uciążliwe

Czynniki fizyczne:

- hałas ustalony i nieustalony,
- mikroklimat gorący,

- niedostateczne oświetlenie,
- pyły przemysłowe.

Czynniki chemiczne:

- substancje toksyczne,
- substancje drażniące,
- substancje uczulające.

Czynniki psychofizyczne:

- obciążenie fizyczne (statyczne i dynamiczne),
- obciążenie psychoneurwowe.

Sposoby ochrony operatora węzłów ciepłowniczych przed zagrożeniami

- Znajomość instrukcji bezpiecznej pracy obsługiwanych urządzeń.
- Stosowanie sprawnych i właściwych narzędzi.
- Stosowanie właściwego oświetlenia stanowiska pracy zgodnie z przepisami.
- Dopuszczanie do pracy tylko pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, stanie zdrowia i przeszkolonych w zakresie bezpiecznych metod pracy.
- Stosowanie się do wydawanych przez przełożonych poleceń i wskazówek w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Stosowanie zasad bezpiecznej pracy omówionych poniżej, przy poszczególnych urządzeniach.
- Stosowanie wymaganego sprzętu ochrony osobistej.

Sprzęt ochrony osobistej

Sprzęt ochrony osobistej będzie uzależniony od rodzaju pracy:

- rękawice ochronne – w każdym przypadku,
- ochrony oczu (okulary ochronne, przyłbice),
- ochrony głowy (kaski) – przy pracach narażających na urazy głowy,
- odzież ochronna, np. kurtka przeciwdeszczowa przy pracach na wolnym powietrzu,

- odzież ocieplana – przy pracy na wolnym powietrzu lub w nieogrzewanych pomieszczeniach,
- odzież i obuwie robocze.

ZASADY BEZPIECZNEJ PRACY NA STANOWISKU OPERATOR WĘZŁÓW CIEPLNYCH

Ogólne warunki bezpieczeństwa pracy na stanowisku operator węzłów cieplnych

- Przy prowadzeniu prac montażowych sieci ciepłowniczych należy przestrzegać zasad bezpiecznej pracy zawartych w dokumentacji techniczno-ruchowej urządzeń i instrukcjach technologicznych.
- Przed przystąpieniem do wykonywania prac należy zapoznać się z planem rozmieszczenia urządzeń i instalacji.
- Otwory i zagłębienia powinny być zamknięte odpowiednimi pokrywami, a jeżeli jest to niemożliwe – właściwie ogrodzone i oznakowane.
- Zabronione jest prowadzenie prac spawalniczych bez uprzedniego przygotowania. Prace te należy prowadzić stosownie do wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy prowadzeniu prac szczególnie niebezpiecznych, w tym z zapewnieniem bezpośredniego nadzoru nad tymi pracami, odpowiednimi środkami zabezpieczającymi oraz instruktażem pracowników obejmującym:
 - imienny podział pracy,
 - kolejność wykonywania robót,
 - wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach.
- Spawanie wykonywane w ramach prac szczególnie niebezpiecznych powinno być prowadzone na podstawie pisemnego pozwolenia wydanego w trybie ustalonym u danego pracodawcy.
- Zabronione jest wykonywanie prac na rurociągach i przewodach zawierających gorące media grzewcze, na czas wykonywania prac dopływ gorących mediów grzewczych należy wyłączyć, a odcinek instalacji opróżnić.

- W przypadku prowadzenia prac powodujących nadmierne pylenie należy stosować odciągi miejscowe oraz środki ochrony indywidualnej (ochrony dróg oddechowych).
- Zabronione jest usuwanie izolacji azbestowych bez uprzedniego zabezpieczenia pracowników i środowiska pracy przed pyleniem, a w szczególności:
 - wygrodzenia i oznakowania strefy zagrożenia stosownie do obowiązujących przepisów,
 - ograniczenia lub (jeśli to możliwe) wyeliminowania pylenia,
 - zastosowania przez pracowników odzieży uniemożliwiającej przenikanie włókien azbestowych i sprzętu ochrony osobistej (jednorazowe, atestowane),
 - prowadzenia prac pod nadzorem wyznaczonych osób,
 - zastosowania ochrony zbiorowej (odciągi miejscowe ze skutecznym filtrem),
 - zastosowania hermetyzacji składowanych odpadów,
 - stosowania się do zakazu palenia tytoniu, picia napojów oraz spożywania posiłków na stanowiskach pracy,
 - przeszkolenia bhp pracowników wykonujących prace w kontakcie z azbestem zgodnie z programem określonym przez MPiPS.
- Zabronione jest stosowanie substancji chemicznych nieoznakowanych, uniemożliwiających ich identyfikację.
- Pracownicy obowiązani są zaznajomić się z instrukcją bezpiecznej pracy przy użyciu preparatów chemicznych.

Zasady bezpiecznej pracy w zbiornikach

- Podjęcie i prowadzenie pracy w zbiornikach może nastąpić jedynie na podstawie pisemnego pozwolenia wydanego w trybie ustalonym przez pracodawcę.
- Przy pracy w zbiornikach należy zapewnić stały nadzór. Osoba wydająca polecenie wykonania takiej pracy powinna sprawdzić, czy przygotowania organizacyjne i techniczne zapewniają bezpieczeństwo pracownikom podczas wykonywania pracy.
- Pracownikowi znajdującemu się w zbiorniku należy zapewnić możliwość udzielenia natychmiastowej pierwszej pomocy w razie nagłej potrzeby lub wypadku.